

Muzeum drog

v thajské části Zlatého trojúhelníku

Britská rychlá plachetnice přepravuje balíky opia vyzáblým čínským narkomanům. Za doprovodu písní Louise Armstronga se na obrazovce objevují tváře filmových hvězd, hudebníků a dalších celebrit, které drogy srazily na kolena. Tyto obrázky tvoří součást šokující a působivé expozice muzea drog v samém srdci Zlatého trojúhelníku, odkud pochází více než polovina světového heroínu a který je útočištěm obchodníků s narkotiky.

Ačkoli provoz muzea v thajské vesnici Sop Ruak ještě nebyl oficiálně zahájen, již dnes tato instituce přitahuje do obce na hranici Thajska, Barmy a Laosu tisíce školáků i turistů.

Ocelobetonová „opiová síň“ vybudovaná za 10 miliónů dolarů, která poněkud nezapadá do okolních bujných zamlžených lešů, se chce stát rovněž předním mezinárodním centrem pro výzkum opiátů a zbraň v boji proti přílivu narkotik do Thajska.

Historie začala v Sumeru

Návštěvníci vstupují do výstavních prostor 137 metrů dlouhým tunelem, jehož tlumené osvětlení, strašidelná hudba a ztvárnění svíjejících se lidských postav evokují utrpení drogově závislých i nebezpečí a tajemství Zlatého trojúhelníku. Na 5600 metrech čtverečních vyprávějí umělecká díla, videonahrávky, fotografie a psané komentáře příběh opia a produktů z něho získávaných, morfia a heroínu.

Jsou zde pečlivě rekonstruovaný nákladní prostor britského plavidla z 18. století přepravujícího opium, thajské opiové doupě z počátku 20. století i výjev z čínských opiových válek. Současnější exponáty ukazují, jak pašeráci pěstují drogy do

FOTO: REUTERS

plyšových medvídků, namáčejí košile do heroínu či polykají kondomy naplněné narkotiky.

Výstava představuje narkobarony z oblasti Zlatého trojúhelníku, místní korupci a krveprolití, zároveň však připomíná, že drogy přišly do regionu relativně nedávno a nejsou spjaty pouze se zbídačenými horskými kmeny, které mák k výrobě opia pěstují.

Jak informuje historická sekce muzea, první psaná zmínka

o opiu pochází ze sumerských textů starých 5000 let. Egypťané si ho dopřávali pro požitek a někteří dávní Římané užívali toxické látky k trávení svých nepřátel. Indičtí mogulové jím krmili válečné slony, aby byli v bitvě klidní.

Před zavedením anestetik opium a morfium ulevovaly pacientům od fyzické bolesti. Americká reklama z 19. století vyzdvihuje kupříkladu „konejšivý sirup paní Winslowové po-

dávaný při prořezávání zoubků u dětí“ s přísadou opia, zatímco výrobci morfiové směsi radí ženám, že když ji přimíchají do kávy, udrží doma své neposedné manžely.

Elvis, Maradona a spol.

Snad nejvíce traumatizující zážitek nabízí dlouhá zužující se chodba, která znázorňuje pád narkomanů od počátečních stavů euforie k utrpení. V galerii obětí visí fotografie rockového krále Elvise Presleyho, komika Lennyho Bruce, fotbalové hvězdy Diega Maradony a dalších, kteří drogám propadli.

„Každý hudebník, který tvrdí, že hraje lépe na drogách, nebo když se napije, je prostě lhář,“ uvádí se v citátu pod snímkem jazzového velikána Charlieho Parkera, kterého heroin připravil o život v 35 letech.

Inspiraci k řadě vystavených děl dala princezna Sangvalje Mahidol, uctívaná matka současného krále Pchúmipchona Adunděta, která zemřela v roce 1995. Ta zasvětila mnoho let života pomoci horským kmenům v severním Thajsku a zřídila také nadaci, jež dnes muzeum spravuje.

V thajských kopcích Zlatého trojúhelníku je pěstování opia převážně minulostí. Jedním z nejzajímavějších zážitků návštěvníků vesnice Sop Ruak je dnes fotografování s pěknými Thajkami v tradičních oděvech místních kmenů pod obloukem turistické brány do Zlatého trojúhelníku.

Ale v sousedním Laosu a především v Barmě pěstování a výroba narkotik ve velkém přetrvávají, mimo jiné kvůli chudobě těchto oblastí. Odsud drogy pronikají do všech vrstev thajské společnosti včetně škol. Loni muzeum navštívilo na 100 tisíc studentů.

ČTK/AP

INFORMACE

Vesnice Sop Ruak se nachází v oblasti Zlatého trojúhelníku, kde se stýkají hranice Thajska, Laosu a Barmy. Z provinční metropole Chiang Rai je to sem 70 km severně. Do Chiang Rai létá denně letadlo z Bangkoku, autem je to 3 hodiny z Chiang Mai. Někdejší Dům opia (House of Opium), malé muzeum, nahradil moderní komplex. Muzeum je otevřeno do 8 do 18 hodin. Vstupné 20 bahtů.

